

ZASADY POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU W CZASIE PRACY

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie:

- nagłe,
- wywołane przyczyną zewnętrzną,
- powodujące uraz lub śmierć,
- które nastąpiło w związku z pracą:
 - podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
 - podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
 - w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Elementy wypadku przy pracy:

- uraz cielesny
- nagłość przyczyny
- przyczyna zewnętrzna

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Wypadki zrównane z wypadkami przy pracy to wypadki zaistniałe:

- w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż w przypadkach „zwykłych” wypadków przy pracy, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- innych sytuacjach, wymienionych szczegółowo w ustawie.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Inne sytuacje szczegółowo wymienione w ustawie to np.:

- czas odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy przez osobę pobierającą stypendium w okresie odbywania tego szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy,
- wykonywanie pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowa taka została zawarta z pracodawcą, z którym osoba pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje ona pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Wypadek w drodze do pracy i z pracy to zdarzenie:

- nagłe,
- wywołane przyczyną zewnętrzną,
- które nastąpiło w drodze do lub z miejsca wykonywania zatrudnienia lub innej działalności, jeżeli droga ta była najkrótsza i nie została przerwana.

Wypadkiem w drodze do pracy i z pracy jest także wypadek w czasie przerwy w drodze do lub z miejsca zatrudnienia, która była **życiowo uzasadniona** i jej **czas nie przekraczał granic potrzeby**, a także gdy **droga** nie będąc najkrótszą, była ze względów komunikacyjnych **najdogodniejsza**.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Oprócz drogi z domu do pracy (i z powrotem) drogą do pracy lub z pracy jest droga do i z:

- miejsca innego zatrudnienia,
- miejsca zwykłego spożywania posiłków,
- miejsca odbywania nauki zawodu lub studiów.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Ustawa wypadkowa definiuje 3 rodzaje wypadków przy pracy:

ŚMIERTELNY

(wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć poszkodowanego w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku)

ZBIOROWY

(wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby)

CIĘŻKI

(wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała)

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – OBOWIĄZKI PRACODAWCY

- podjąć niezbędne działania likwidujące lub ograniczające zagrożenia,
- zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym.
- ustalić okoliczności i przyczyny wypadku oraz zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom w przyszłości,
- zawiadomić właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora, jeżeli wypadek przy pracy był śmiertelny, ciężki lub zbiorowy bądź jeżeli nastąpił inny wypadek o powyższych skutkach, mający związek z pracą, i można go uznać za wypadek przy pracy,
- prowadzić rejestr wypadków przy pracy,
- ponosić koszty związane z ustaleniem okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy,
- analizować przyczyny wypadków przy pracy i na podstawie wyników tych analiz stosować właściwe środki zapobiegawcze.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – UPRAWNIENIA PRACOWNIKA

- **prawo do świadczeń** z ustawy wypadkowej (w razie zaistnienia wypadku przy pracy) oraz do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (w razie zaistnienia wypadku w drodze do pracy lub z pracy),
- **prawo do odszkodowania** od pracodawcy za utratę lub uszkodzenie w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku oraz przedmiotów niezbędnych do wykonywania pracy, z wyjątkiem utraty lub uszkodzenia pojazdów samochodowych oraz wartości pieniężnych.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Świadczenia wypadkowe **nie przysługują pracownikowi**, jeżeli wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przez niego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Rażące niedbalstwo

oznacza, że działania poszkodowanego naruszają przepisy o ochronie zdrowia i życia, chociaż mógł i powinien on przewidzieć grożące niebezpieczeństwo przy zachowaniu minimalnej staranności wymaganej od przeciętnego człowieka.

Umyślność

oznacza, że poszkodowany naruszając przepisy o ochronie życia i zdrowia, chciał je naruszyć, bądź przewidując możliwość ich naruszenia, godził się na to.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

- Pracownik, który uległ wypadkowi, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o wypadku swojego przełożonego. Oczywiście jest to możliwe tylko wtedy, gdy stan zdrowia pracownika na to pozwala.
- Postępowanie powypadkowe prowadzone jest z urzędu, tzn. poszkodowany pracownik nie musi składać nigdzie wniosku o ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

Obowiązkiem pracodawcy jest zabezpieczenie miejsca wypadku do czasu ustalenia jego okoliczności i przyczyn.

Zabezpieczenie to musi wykluczać:

1. Dopuszczenie do miejsca wypadku osób niepowołanych.
2. Dokonywanie zmian w położeniu maszyn i innych urządzeń technicznych, jak również zmian w położeniu innych przedmiotów, które spowodowały wypadek lub pozwalają odtworzyć jego okoliczności.
3. Uruchamianie bez koniecznej potrzeby maszyn i innych urządzeń technicznych, których praca w związku z wypadkiem została wstrzymana.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – ZESPÓŁ POWYPADKOWY

Jednym z obowiązków pracodawcy jest także powołanie **zespołu powypadkowego**, którego zadaniem jest ustalanie okoliczności i przyczyn wypadku.

W skład tego zespołu wchodzi **zawsze**, niezależnie od rodzaju wypadku:
pracownik służby bhp i społeczny inspektor pracy.

Jeżeli u danego pracodawcy nie działa służba bhp w skład zespołu powypadkowego zamiast pracownika służby bhp wchodzi: pracodawca lub pracownik zatrudniony przy innej pracy, któremu pracodawca powierzył zadania tej służby, albo specjalista spoza zakładu pracy.

Jeżeli natomiast u danego pracodawcy nie działa społeczna inspekcja pracy w skład zespołu powypadkowego zamiast społecznego inspektora pracy wchodzi przedstawiciel pracowników posiadający aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bhp.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – ZESPÓŁ POWYPADKOWY

Obowiązki zespołu powypadkowego to w szczególności:

- dokonanie oględzin miejsca wypadku, stanu technicznego maszyn i innych urządzeń technicznych, stanu urządzeń ochronnych oraz zbadanie warunków wykonywania pracy i innych okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku,
- sporządzenie szkicu lub wykonanie fotografii miejsca wypadku (jeżeli jest to konieczne),
- wysłuchanie wyjaśnień poszkodowanego (jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala),
- zebranie od świadków wypadku informacji dotyczących wypadku,
- zasięgnięcie opinii lekarza, w razie potrzeby opinii innych specjalistów w zakresie oceny rodzaju i skutków wypadku,
- zebranie innych dowodów dotyczących wypadku,
- dokonanie kwalifikacji prawnej wypadku,
- określenie wniosków i środków profilaktycznych.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

- Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza **protokół powypadkowy**.

- Powinien on być sporządzony nie później niż w ciągu 14 dni od uzyskania zawiadomienia o wypadku według wzoru określonego przepisami prawa.

- **Protokół powypadkowy** podlega zatwierdzeniu przez pracodawcę, ale jeszcze przed jego zatwierdzeniem poszkodowanemu przysługują w postępowaniu uprawnienia:
 - prawo zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym,
 - prawo wglądu do akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

Pracodawca powinien zatwierdzić protokół powypadkowy
w ciągu 5 dni od dnia jego sporządzenia.

Zatwierdzony protokół powypadkowy pracodawca ma
obowiązek niezwłocznie dostarczyć poszkodowanemu
pracownikowi lub jego rodzinie
(w razie wypadku śmiertelnego).

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

Załączniki do protokołu powypadkowego:

- zapis wyjaśnień poszkodowanego,
- informacje zebrane od świadków wypadku,
- inne dokumenty zebrane w czasie ustalania okoliczności i przyczyn wypadku (np. pisemna opinia lekarza, pisemna opinia innych specjalistów, szkice lub fotografie miejsca wypadku),
- ewentualnie zdanie odrębne złożone przez członka zespołu powypadkowego,
- uwagi i zastrzeżenia zgłoszone przez poszkodowanego (jeżeli je zgłosił).

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE – PROTOKÓŁ POWYPADKOWY

Protokół powypadkowy wraz z pozostałą dokumentacją pracodawca ma obowiązek **przechowywać przez 10 lat.**

Pracodawca ma również obowiązek prowadzenia rejestru wypadków przy pracy.

POSTĘPOWANIE POWYPADKOWE

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRACODAWCY

Jeśli pracodawca nie spełni obowiązku zawiadomienia właściwego okręgowego inspektora pracy, prokuratora lub innego odpowiedniego organu o:

- 1) śmiertelnym wypadku przy pracy,
- 2) ciężkim wypadku przy pracy,
- 3) zbiorowym wypadku przy pracy,
- 4) każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, a ma związek z pracą i może być uznany za wypadek przy pracy, **podlega karze grzywny**. Za niedopełnienie tego obowiązku, pracodawca może również zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej, za przestępstwo z art. 221 Kodeksu karnego, za które grozi kara grzywny albo ograniczenia wolności.

Kara grzywny grozi też pracodawcy, gdy nie ujawni on faktu zajścia wypadku lub przedstawi niezgodne z prawdą informacje, dowody lub dokumenty na jego temat.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI ZAGROŻENIA

POŻAR

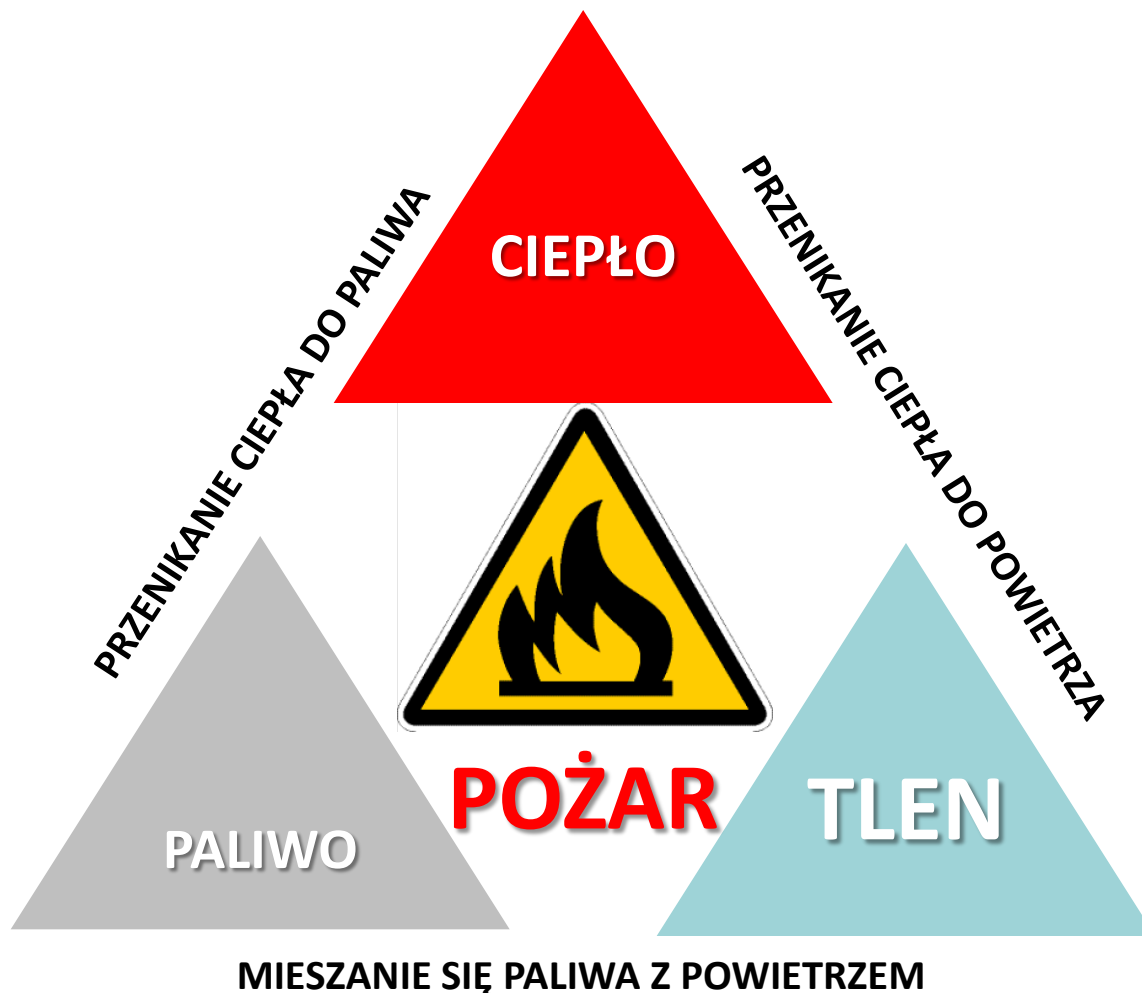
Pożar jest to nagłe
i niekontrolowane rozprzestrzenianie
się ognia powodujące straty
materialne
i zagrożenie życia

Jednoczesne wystąpienie trzech
czynników

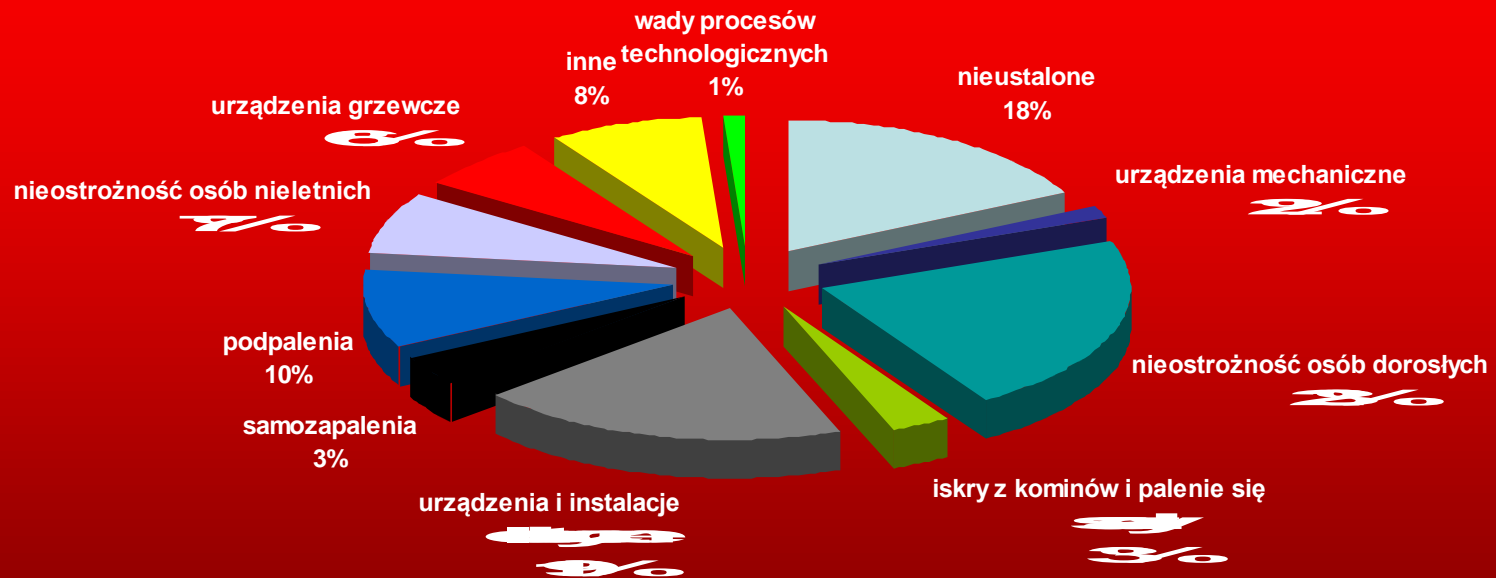
paliwo + tlen + ciepło

tworzy trójkąt spalania i jest regułą
na powstanie wszystkich pożarów

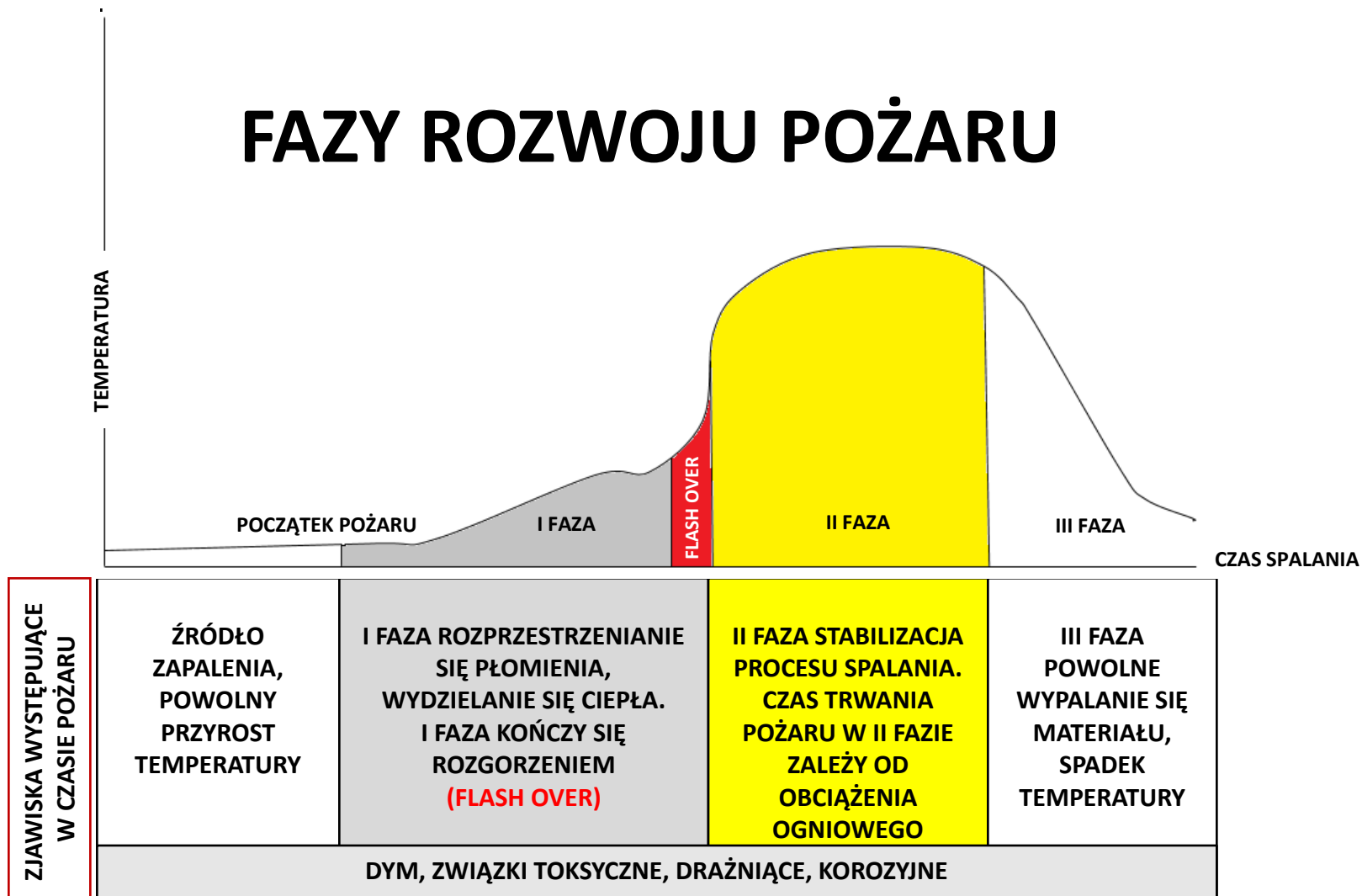
WARUNKI POWSTAWANIA POŻARU

STATYSTYKA PRZYCZYN POWSTAWANIA POŻARÓW

FAZY ROZWOJU POŻARU

ZASADY POSTĘPOWANIA PODCZAS EWAKUACJI Z POMIESZCZEŃ BIUROWYCH

ALARM POŻAROWY:

- Wyłącz W TRYBIE AWARYJNYM urządzenia, które obsługujesz, KOMPUTER, DRUKARKA, FAX,
- Ostrzeż o alarmie współpracowników,
- Jeżeli masz przydzielone zadania podczas pożaru – wykonaj je,
- Zamknij okno,
- **Nie zamykaj pomieszczeń na klucz.**
- **Jeżeli opiekujesz się GOŚCIEM zadbaj o jego bezpieczeństwo**
- W razie potrzeby udziel pomocy osobom poszkodowanym,
- Przy wyborze kierunku ewakuacji kieruj się znakami
- Przy zadymieniu dróg ewakuacyjnych poruszaj się w pozycji pochylonej wzdłuż ścian,
- **W trakcie ewakuacji trzymaj się prawej strony drogi ewakuacyjnej**
- Wykonuj polecenia osoby zarządzającej ewakuacją,
- Udaj się na miejsce zbiórki właściwe dla swojego obszaru.
- Nie opuszczaj miejsca zbiórki bez zezwolenia

Osoby pełniące funkcje podczas działań ratowniczo – gaśniczych poruszają się lewą stroną dróg ewakuacyjnych,

Zadania:

- wyłączenie zasilania
- sprawdzenie toalet,
- gaszenie pożaru w zarodku - gaśnica
- udzielenie pierwszej pomocy – apteczka

PIERWSZA POMOC PRZEDMEDYCZNA

Pierwsza pomoc nie polega na leczeniu,
a na ratowaniu i utrzymywaniu przy życiu,
na niedopuszczeniu do powstania dodatkowych
uszkodzeń i stworzeniu bezpiecznych
warunków do czasu udzielenia właściwej opieki
medycznej.

Obowiązek udzielenia pierwszej pomocy został określony w kodeksie karnym i za nie wywiązanie się z niego grozi kara pozbawienia wolności.

Kanwą prawidłowego postępowania na miejscu wypadku jest:

SPOKÓJ, OPANOWANIE, ROZWAGA,

ZDECYDOWANIE I KONSEKWENCJA

ŚWIADOMOŚĆ

WŁASNE BEZPIECZEŃSTWO

PLAN DZIAŁANIA:

Zabezpieczenie miejsca wypadku:

- a) wyłączyć maszynę, itp.
- b) pozyskać osoby do współpracy, zorganizować pracę własną i obecnych osób,
- c) zadbać o własne bezpieczeństwo: rękawiczki, ustnik,
- d) ocena stanu osób poszkodowanych,

wezwanie odpowiednich służb

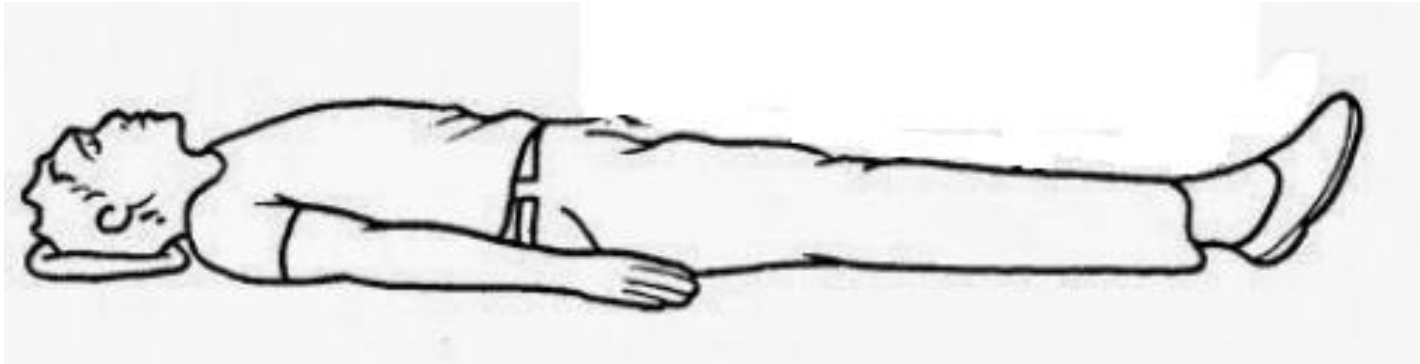
Udzielenie pierwszej pomocy według określonego standardu

Przekazanie poszkodowanego osobom kompetentnym lub

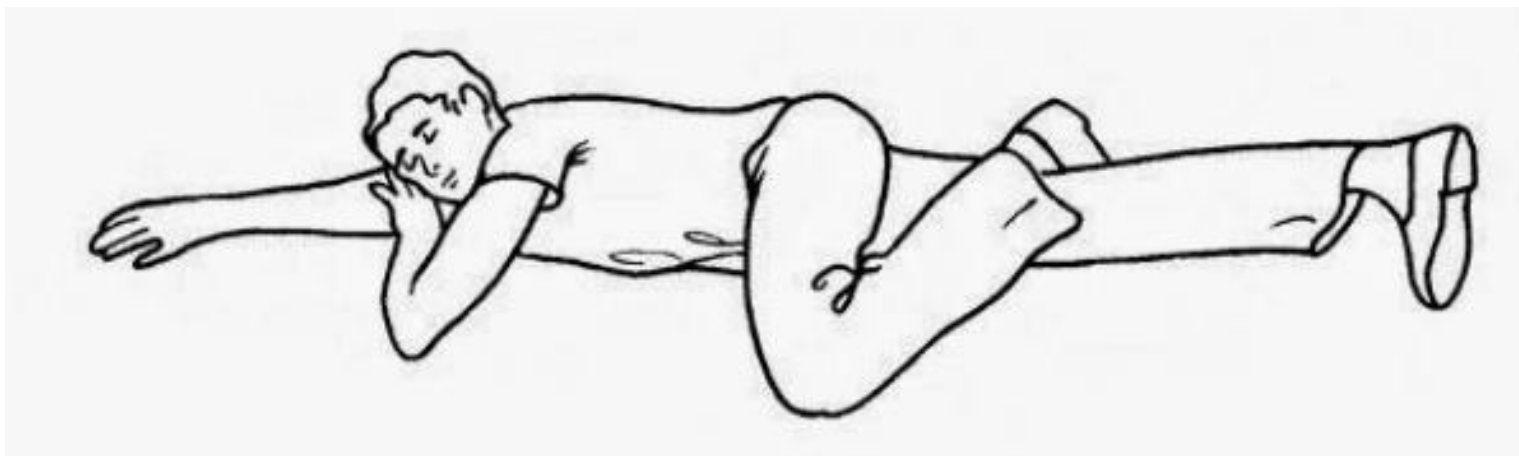
Zorganizowanie transportu do szpitala.

UŁOŻENIE

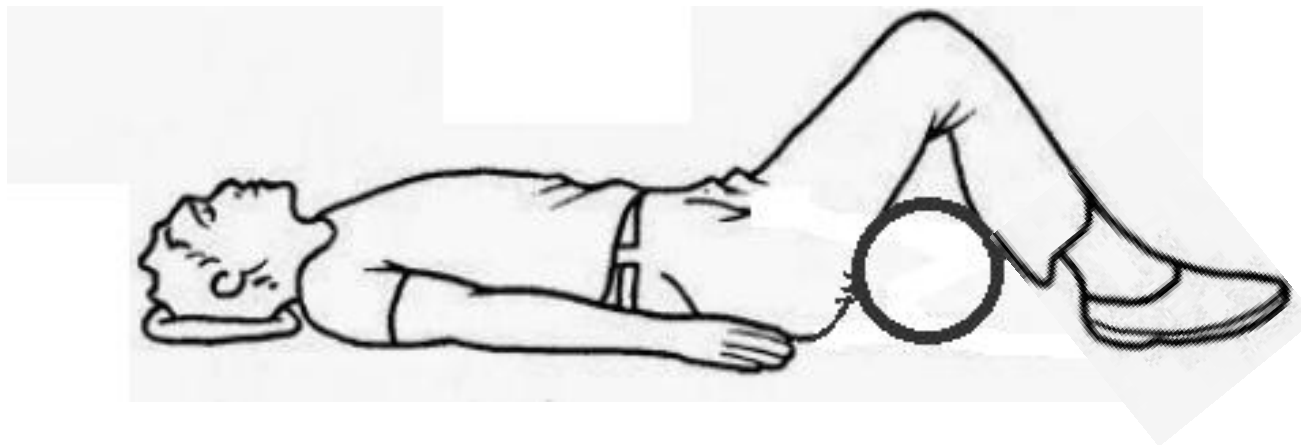
Ułożenie na wznak - z cieką poduszką pod głowę stosujemy, jeśli nie ma konieczności zastosowania jednego ze specjalnych ułożeń. Te ułożenie wymagane jest podczas sztucznego oddychania lub masażu serca.

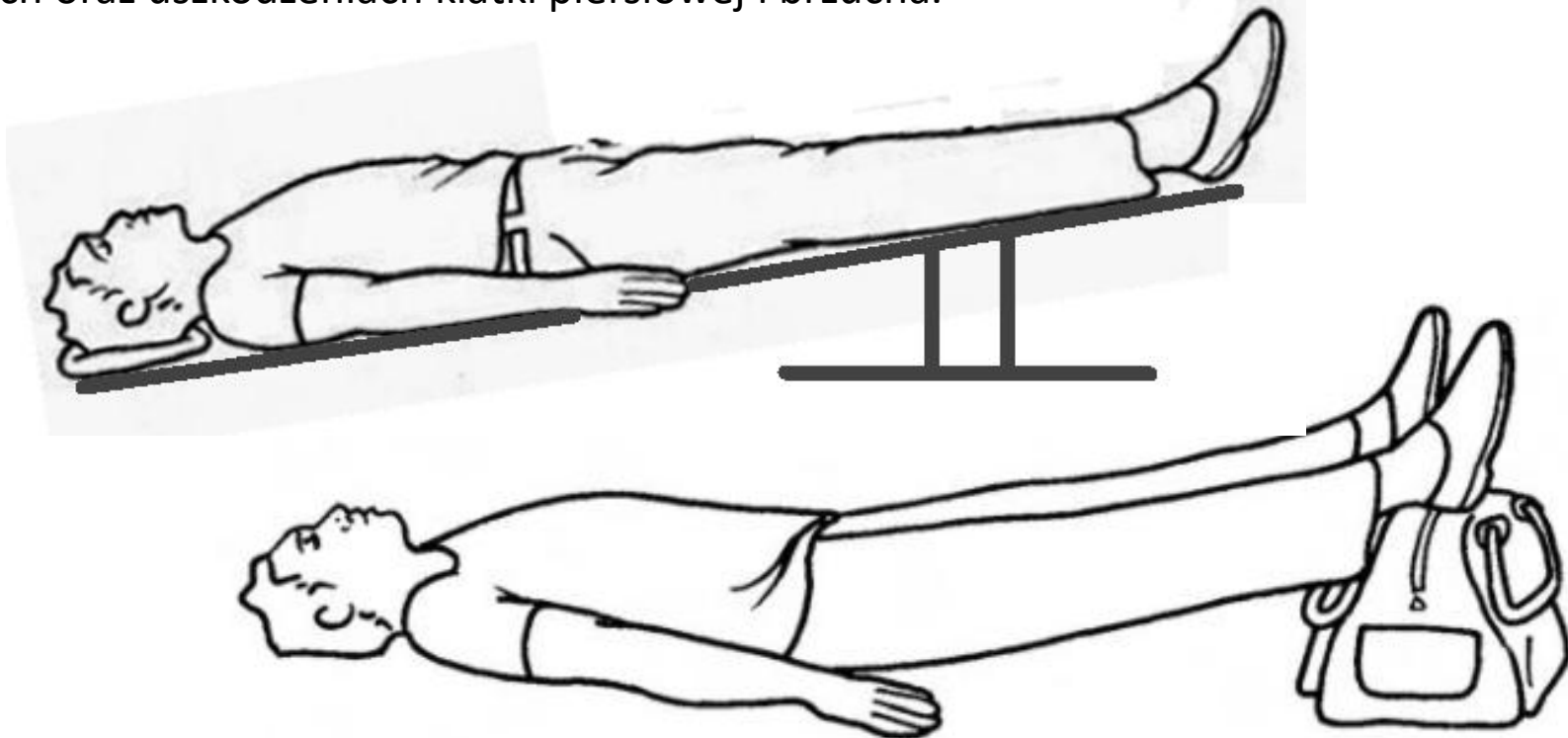
Ułożenie na boku - stosujemy u każdego nieprzytomnego oddychającego samoistnie i mającego prawidłową akcję serca. Położenie te zapobiega zatkaniu się dróg oddechowych, dodatkowo należy naciągnąć szyję i odgiąć głowę.

Ułożenie na wznak z wałkiem pod kolanami - stosujemy w przypadku zranień jamy brzusznej i bólów brzucha, można lekko unieść tułów.

Ułożenie przeciwwstrząsowe - zalecane nawet przy podejrzeniach rozwijania się wstrząsu, chorego kładzie się na plecach z nogami uniesionymi na wysokość 30-40 cm (nie więcej!). Ułożenia tego nie stosujemy przy złamaniach miednicy, uszkodzeniach czaszkowo mózgowych oraz uszkodzeniach klatki piersiowej i brzucha.

Ułożenie pólśiedzące - stosujemy przy ciężkiej duszności (astma) lub zranienia w obrębie klatki piersiowej.

Częstą przyczyną braku oddechu jest zapadnięcie się nasady języka u nieprzytomnego leżącego na wznak.

Czynności ratujące:

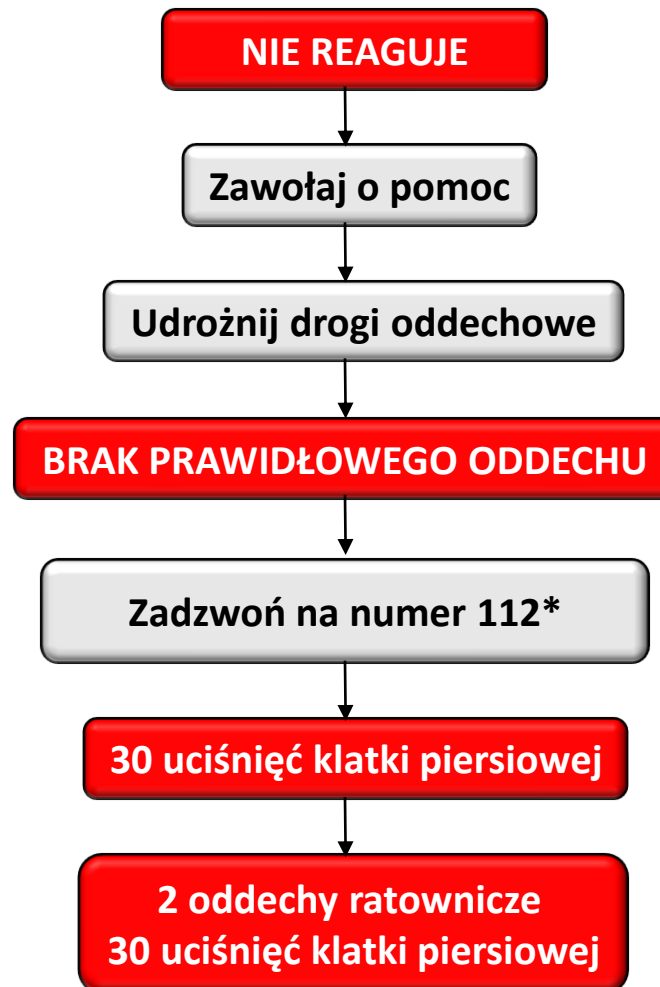
- sprawdzamy, czy w jamie ustnej nie ma większych ciał obcych, które mogłyby zatkać drogi oddechowe,
- odchylamy ostrożnie głowę ku tyłowi - często w tym momencie oddech wraca samoistnie,
- sztuczne oddychanie metodą usta-usta.

ZABURZENIA ODDYCHANIA

Sztuczne oddychanie prowadzi się tak długo, aż:

1. do oczekiwanego rezultatu - powrót samoistnego oddechu,
2. przybyła ekipa pogotowia ratunkowego przejmie opiekę nad chorym,
3. gdy ktoś nas zmieni lub opadniemy z sił.

PODSTAWOWE ZABIEGI RESUSCYTACYJNE

***lub krajowy numer
ratunkowy
[999 (przyp. tłum.)]**

**Decyzję o rozpoczęciu resuscytacji
krążeniowo-oddechowej (RKO)
podejmuje się, gdy poszkodowany nie
reaguje i nie oddycha prawidłowo.**

ZASADY TRANSPORTU

Przenosimy osoby poszkodowane tylko wtedy gdy:

1. dane miejsce jest niebezpieczne,
2. czas oczekiwania na pomoc lekarską jest zbyt długi.
3. Przenosimy zawsze przy pomocy innych osób, noszy, prowizorycznych – drzwi, deska, koce.

Punkt największego zagrożenia **KRĘGOSŁUP**

PRZEJŚCIE DO KOLEJNEGO DZIAŁU